

Bruksela, 19 października 2022 r.
(OR. en)

13847/22

INST 387
POLGEN 137
AG 129

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	19 października 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 548 final
Dotyczy:	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Program prac Komisji na 2023 r. Unia zdecydowana i zjednoczona

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 548 final.

Załącznik: COM(2022) 548 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 18.10.2022 r.
COM(2022) 548 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Program prac Komisji na 2023 r.

Unia zdecydowana i zjednoczona

1. Unia zdecydowana i zjednoczona

Cały kontynent solidarnie się zjednoczył... Europejczycy nie cofnęli się ani nie zawahali. Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen, Orędzie o stanie Unii, 14 września 2022 r.

W ciągu ostatniego roku Europa i świat zmagają się z kumulacją kryzysów. W wyniku barbarzyńskiej inwazji Rosji na Ukrainę przerażająca rzeczywistość wojenna znów zawitała do Europy. Rośnie liczba ofiar śmiertelnych i stopień spustoszenia, a Europa i cały świat coraz silniej odczuwają reperkusje tego konfliktu. Wynikający z niego kryzys energetyczny spotęgował i tak już sporą utratę siły nabywczej, która utrudniała skuteczną odbudowę Europy po pandemii. Jednocześnie międzynarodowy porządek oparty na zasadach jest coraz częściej kwestionowany na rozmaite sposoby, co uwypukla potrzebę jedności i współpracy z naszymi partnerami oraz inwestycji i kontaktów dyplomatycznych z krajami na całym świecie.

W takich to wyjątkowych okolicznościach powstawał program prac Komisji na nadchodzący rok. Opiera się on na trzech wzajemnie uzupełniających się założeniach. Pierwsze z nich to przeświadczenie, że **wyzwaniom o takiej skali można skutecznie stawić czoła tylko wspólnie, jako jedna Unia**. Europa wielokrotnie udowodniła, że potrafi stanąć na wysokości zadania, czy to w kwestiach szczepionek, odbudowy gospodarczej, sankcji czy wsparcia dla Ukrainy. W każdym przypadku Europa pokazała i pokazuje, jak wiele może osiągnąć, jak ambitnie może reagować i jak szybko może działać, gdy istnieje wspólne poczucie celu i jednolite podejście. Zasada ta musi pozostać siłą napędową naszej pracy w nadchodzącym roku.

Drugie założenie to przekonanie, że kryzysy jedynie poświadczają, że Europa musi przyspieszyć **radykalną transformację, uzgodnioną na początku kadencji obecnej Komisji**, czy to w celu stawienia czoła kryzysom klimatycznym i przyrodniczym, poprawy odporności naszych gospodarek i demokracji, zwiększenia konkurencyjności naszego przemysłu, zbudowania sprawiedliwszego społeczeństwa, czy też wzmocnienia naszego geopolitycznego statusu. Głównym celem tej transformacji – jak zostało to określone po raz pierwszy w wytycznych politycznych – było zbudowanie lepszej przyszłości dla przyszłego pokolenia oraz zwiększanie naszej odporności i gotowości do stawienia czoła nadchodzącym wyzwaniom. Dziś jest to tak samo prawdziwe, jak wtedy.

Trzecie założenie opiera się na przekonaniu, że ten wyjątkowy zbieg kryzysów, odczuwanych tak dotkliwie przez Europejczyków w ich codziennym życiu, wymaga **odejścia od dotychczasowego scenariusza postępowania**. Potrzebujemy szybkich i zrównoważonych odpowiedzi, aby móc zarówno reagować na najbardziej nagłe wyzwania, jak i przewidywać te, które czekają na nas w przyszłości. W związku z tym nasza praca skupi się na wspieraniu Europejczyków w tych trudnych czasach. Będzie to główny cel działań Komisji w nadchodzącym roku i będzie realizowany w wieloraki sposób – czy to poprzez obniżanie cen energii, zabezpieczanie dostaw kluczowych dla konkurencyjności naszego przemysłu i bezpieczeństwa żywnościowego, wzmocnianie europejskiej społecznej gospodarki rynkowej

czy też utrzymanie naszej reakcji na pandemię COVID-19, która nadal jest obecna w całej Unii.

Wskazane powyżej trzy założenia kształtują inicjatywy w ramach wszystkich sześciu naczelnych celów, wymienione w załącznikach do programu prac. Program stanowi rozwinięcie dotychczasowych prac i postępów, które już poczyniliśmy w celu sprostania najpilniejszym wyzwaniom, a jednocześnie utrzymania obranego kursu w perspektywie długoterminowej. Plan REPowerEU, który służy uniezależnieniu Europy od importu energii z Rosji, pozwolił na systematyczne ograniczanie dostaw z Rosji. Są one rekompensowane wzrostem dostaw energii z alternatywnych źródeł, jakie udało się zagwarantować dzięki kontaktom z naszymi międzynarodowymi partnerami. Zima nadal może być ciężka, ale dzięki **rozporządzeniu w sprawie magazynowania gazu** napełniono prawie 91 % pojemności magazynowej w UE, a państwa członkowskie wprowadzają w życie plany oszczędzania gazu zgodnie z **Europejskim planem zmniejszania zapotrzebowania na gaz**. Aby zaradzić niedawnym dramatycznym podwyżkom cen i obniżyć rachunki za energię dla Europejczyków i europejskich przedsiębiorstw, Komisja przewidziała również **nadzwyczajne środki interwencji na rynku energii**. Nadal będziemy przyspieszać tempo transformacji energetycznej, potrzebnej zarówno, by zaradzić kryzysowi klimatycznemu, jak i by zmniejszyć naszą zależność i pobudzić konkurencyjność. Kluczem do osiągnięcia tych założeń będzie również zwiększenie odporności i zdolności reagowania infrastruktury krytycznej. Jest to centralny element pięcioletniego planu zapowiedzianego przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen.

Aby zapewnić obywatelom i przedsiębiorstwom europejskim odpowiednie wsparcie, musimy teraz kontynuować prace nad inwestycjami i reformami w ramach NextGenerationEU. Podobnie w dalszym ciągu musimy wykorzystywać siłę budżetu UE. Aby stawić czoła kryzysowi energetycznemu, musimy chronić podstawy naszej gospodarki, a w szczególności zabezpieczyć jednolity rynek i zachować wysoki poziom zatrudnienia. Oprócz zapewnienia równych warunków działania na jednolitym rynku dzięki jasnym wytycznym w sprawie pomocy państwa, opartym na nadrzędnych zasadach proporcjonalności i konieczności, zasadnicze znaczenie ma jednolite i wspólne europejskie rozwiązanie, które pozwoli zapobiec poważnemu ryzyku fragmentacji Unii. Przyjęty przez Komisję plan REPowerEU to ważny wyraz solidarności, ale potrzebne są dalsze działania. Musimy wesprzeć ten plan dodatkowymi środkami finansowymi w oparciu o ocenę potrzeb i z uwzględnieniem zdolności do absorpcji inwestycji. Rozważymy dodatkowe źródła finansowania REPowerEU i będziemy gotowi zaproponować dalsze kroki. Oprzemy się przy tym również na wnioskach wyciągniętych z unijnych mechanizmów solidarności finansowej w ramach NextGenerationEU i innych wdrażanych z powodzeniem instrumentów.

Stawiając czoła konsekwencjom rosyjskiej inwazji odczuwalnym w UE, zamierzamy jednocześnie – tak jak czynimy to od 24 lutego – niezmiennie udzielać zdeterminowanego i zjednoczonego wsparcia Ukrainie. Stawką w nadchodzącym roku jest Ukraina i jej przyszłość. Ale chodzi również o przyszłość Unii Europejskiej i wszystko to, co Unia reprezentuje: wolność, demokrację, prawa podstawowe, praworządność i wszystkie wartości stanowiące fundamenty UE.

W odpowiedzi na inwazję Unia Europejska przyjęła już ponad 180 środków, uderzając w czułe punkty Rosji, a równocześnie oferując silne wsparcie dla Ukrainy i jej obywateli. Było to możliwe dzięki prawdziwej solidarności między UE a jej państwami członkowskimi. Od początku wojny do września UE i jej państwa członkowskie uruchomiły ponad 19 mld euro na wzmocnienie odporności gospodarczej, społecznej i finansowej Ukrainy oraz dodatkowe 3,1 mld euro pomocy wojskowej w ramach **Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju**. Państwa członkowskie i obywatele okazali olbrzymią życzliwość i solidarność, przyjmując miliony Ukraińców uciekających przed przemocą. UE natomiast wprowadziła w życie **dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony**, by pomóc w zapewnieniu uchodźcom dostępu do miejsc pracy, mieszkań, edukacji i opieki zdrowotnej.

Dzięki **Unijnemu Mechanizmowi Ochrony Ludności** do Ukrainy przekazano ponad 70 000 ton pomocy, w tym żywności i wody, a pomoc obejmowała także schronienie, energię i opiekę medyczną. Za pośrednictwem Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA) i **zapasów w ramach rescEU** zmobilizowaliśmy sprzęt medyczny i specjalistyczny na wypadek zagrożeń dla zdrowia publicznego, takich jak zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe. Poprzez **Działanie w ramach polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE)** oraz wniosek w sprawie **FAST-CARE** ułatwiliśmy państwom członkowskim i regionom uruchomienie funduszy spójności na pomoc osobom uciekającym przed wojną.

Będziemy nadal udzielać Ukrainie silnego wsparcia politycznego, finansowego i humanitarnego i jesteśmy gotowi wspierać przyszłą odbudowę tego kraju. Pierwszym krokiem jest przekazanie **100 mln euro na odbudowę zniszczonych ukraińskich szkół**. Ponieważ przyszłością Ukrainy i jej obywateli jest Unia, będziemy również pracować nad **ułatwieniem jej dostępu do jednolitego rynku**. Jednocześnie będziemy nadal koordynować działania, m.in. z naszymi sojusznikami, aby zapewnić **skuteczne egzekwowanie sankcji** w celu utrzymania silnej presji ekonomicznej na Rosji i osłabienia jej zdolności do prowadzenia wojny w Ukrainie.

Trwający kryzys żywnościowy, spowodowany gwałtownym wzrostem cen i dotkliwymi suszami i zaostrzony w wyniku rosyjskiej inwazji na Ukrainę, zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu na całym świecie i stanowi kolejne poważne wyzwanie. Aby rozwiązać ten problem oraz ułatwić Ukrainie dostęp do jednolitego rynku i globalnych łańcuchów dostaw za pośrednictwem alternatywnych szlaków, Komisja nadal ściśle współpracuje ze swoimi partnerami międzynarodowymi, państwami członkowskimi, władzami ukraińskimi i podmiotami gospodarczymi w celu zapewnienia dostępu do nawozów, produkcji żywności i otwartego handlu w celu zapobiegania zakłóceniom w dostawach żywności. Nasze **korytarze solidarnościowe** umożliwiają Ukrainie eksport zboża i innych produktów oraz import towarów, których potrzebuje, od pomocy humanitarnej po nawozy. Uruchomiliśmy również 600 mln euro z **Europejskiego Funduszu Rozwoju**, aby zwiększyć wsparcie na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego dla państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku.

Wciąż pozostaje wiele do zrobienia na terytorium samej Unii i poza jej granicami, począwszy od wdrożenia już przyjętych ustaleń po uregulowanie nierozstrzygniętych kwestii.

Przedstawiliśmy inicjatywy służące ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, inwestycjom w zielone technologie i ochronie środowiska naturalnego. Przedłożyliśmy projekt przepisów mających na celu wzmocnienie pozycji obywateli i przedsiębiorstw za pomocą technologii cyfrowych nowej generacji. Zaproponowaliśmy środki zmierzające do wzmocnienia naszej konkurencyjności i odporności jednolitego rynku przy jednoczesnym wspieraniu sprawiedliwości społecznej na rynku pracy. Obecna Komisja podjęła działania służące zwiększeniu zdolności UE do obrony demokracji i praworządności. Podjęliśmy działania na rzecz zapewnienia wolności i pluralizmu mediów oraz wzmocnienia pluralistycznego, równego i integracyjnego społeczeństwa.

Należy również położyć większy nacisk na **wspieranie negocjacji międzyinstytucjonalnych** w celu przekształcenia naszych zobowiązań politycznych w konkretne przepisy. Dzięki jednoci instytucji – czy to w kwestii zaświadczeń COVID-19, przepisów dotyczących rynku cyfrowego czy płacy minimalnej – wiele już zrobiono. Musimy szybciej stosować to podejście, zwłaszcza w przypadku aktów kluczowych dla dwójakiej transformacji, takich jak pakiet „Gotowi na 55”, wnioski w sprawie przeciwdziałania globalnemu wylesianiu lub w sprawie baterii czy akt w sprawie sztucznej inteligencji. Komisja będzie nadal kierować się **celami zrównoważonego rozwoju** Organizacji Narodów Zjednoczonych we wszystkich obszarach polityki. Cele zrównoważonego rozwoju zostały włączone do europejskiego semestru i uwzględnione w narzędziach lepszego stanowienia prawa. W 2023 r. Komisja przedstawi pierwszy dobrowolny unijny przegląd realizacji celów zrównoważonego rozwoju w ramach Forum Politycznego Wysokiego Szczebla ONZ.

W ostatnich latach Europejczycy bezpośrednio mogli przekonać się, jak duża jest siła oddziaływania budżetu UE. Zasoby i elastyczność są jednak ograniczone. Przy okazji **śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027**, zaplanowanego na 2023 r., ocenimy, czy obecny budżet UE nadal zapewnia środki umożliwiające wspólne reagowanie na wspólne wyzwania.

W tym celu Komisja przedstawi również **wniosek dotyczący drugiego koszyka nowych zasobów własnych**, który opierać się będzie między innymi na wniosku dotyczącym jednego zbioru przepisów podatkowych na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej w Europie (BEFIT). Wraz z pierwszym zestawem wniosków środki te zapewnią bardziej zróżnicowane i odporne rodzaje dochodów oraz zapobiegą nieuzasadnionym cięciom w programach unijnych lub nadmiernemu zwiększeniu wkładów państw członkowskich w celu spłaty składnika dotacyjnego planu odbudowy NextGenerationEU.

2. Obywatele w centrum demokracji europejskiej

Tegoroczny program prac jest pierwszym sporządzanym od czasu zakończenia **Konferencji w sprawie przyszłości Europy**. Wiele wymienionych w nim kluczowych inicjatyw wynika z ambitnych propozycji przedstawionych podczas konferencji, odzwierciedlając ich bogactwo i znaczenie realizacji tego, co obywatele uważają za ważne.

Konferencja w sprawie przyszłości Europy¹ była unikatowym działaniem na skalę europejską w ramach demokracji uczestniczącej i deliberatywnej oraz sposobem na usprawnienie procesu kształtowania polityki. Konferencji udało się opracować **ambitną i inspirującą wizję Unii**.

To wizja Europy, która ułatwia obywatelom codzienne życie, czy to na obszarach wiejskich, czy w miastach; która stawia czoła wyzwaniom pokoleniowym; Europy, której autonomia jest większa i której działania przynoszą wymierne rezultaty we wszystkich aspektach, które są najważniejsze dla Europejczyków – od żywności po jakość powietrza. Dalsze działania należą teraz do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. Program prac jest kolejnym krokiem w wysiłkach Komisji na rzecz przełożenia wizji na konkretne działania².

Długoterminowy sukces Konferencji w sprawie przyszłości Europy będzie zależał od tego, na ile uda się skuteczniej włączać obywateli w ustalanie priorytetów i ambicji, a także w opracowywanie i kształtowanie polityki na szczeblu europejskim.

W oparciu o sukces Konferencji w sprawie przyszłości Europy panele obywatelskie są obecnie częścią procesu kształtowania polityki przez Komisję w niektórych kluczowych obszarach. **Panele obywatelskie nowej generacji** będą omawiać przyszłoroczne inicjatywy dotyczące marnotrawienia żywności, mobilności edukacyjnej i światów wirtualnych.

3. Realizacja sześciu naczelných celów

3.1 Europejski Zielony Ład

Skutki zmiany klimatu stają się coraz poważniejsze, o czym świadczą tegoroczne fale ekstremalnych upałów, pożary lasów i bezprecedensowe susze. Szybsza transformacja ekologiczna jest kluczowa dla przezwyciężenia kryzysu klimatycznego oraz wzmocnienia naszych gospodarek i bezpieczeństwa. Ponadto w obliczu rosnących zagrożeń globalnych i nowej rzeczywistości geopolitycznej szybsza transformacja ekologiczna pozwoli zwiększyć nasze długoterminowe bezpieczeństwo żywnościowe dzięki zbudowaniu zrównoważonego i odpornego systemu żywnościowego. Kryzys klimatyczny jeszcze bardziej udowadnia potrzebę dalszego wzmocniania unijnych mechanizmów ochrony ludności i zarządzania kryzysowego.

Komisja przedłożyła już większość wniosków niezbędnych do realizacji Europejskiego Zielonego Ładu i nadal będziemy zapewniać pełne wsparcie współprawodawcom, aby porozumienie mogło zostać osiągnięte przed końcem obecnej kadencji parlamentarnej. W tym roku najważniejsze jest szybkie osiągnięcie porozumienia w sprawie pakietu „Gotowi na 55”.

Jako uzupełnienie tych środków, na początku 2022 r. przyjęliśmy pionierski wniosek dotyczący zmniejszenia o połowę stosowania pestycydów do 2030 r. oraz odbudowy zniszczonych ekosystemów w Europie do 2050 r. W nadchodzących miesiącach przyjmujemy ambitne pakiety dalszych środków w dziedzinie klimatu i środowiska, w tym przepisy

¹ Konferencja w sprawie przyszłości Europy – [Sprawozdanie z wyników konferencji](#)

² Komunikat z czerwca 2022 r. „Od wizji do konkretnych działań”, COM(2022) 404 final

dotyczące emisji z transportu i świadectw usunięcia dwutlenku węgla, wnioski dotyczące poprawy jakości powietrza i wody oraz kluczowe inicjatywy w dziedzinie gospodarki o obiegu zamkniętym, dotyczące w szczególności zrównoważonego charakteru opakowań i tworzyw sztucznych, coraz poważniejszego wyzwania, jakim jest zanieczyszczenie mikrodrobinami plastiku, prawa do naprawy oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji. Będziemy również dążyć do zawarcia ambitnego globalnego porozumienia w sprawie przyrody na konferencji ONZ o różnorodności biologicznej (COP 15) mającej się odbyć w Montrealu pod koniec bieżącego roku, a na konferencji klimatycznej w Szarm el-Szejk (COP 27) zamierzamy występować jak globalny lider działań na rzecz zaradzenia zmianie klimatu.

Jednocześnie Unia musi podjąć kroki, by być lepiej przygotowaną na przyszłe wahania cen, móc zapewnić przystępne rachunki za energię elektryczną i przygotować się do głębokiej transformacji przemysłowej niezbędnej do tego, by do 2050 r. Europa stała się bezemisyjna i w znacznej mierze zelektryfikowana. W związku z tym na początku 2023 r. proponujemy kompleksową **reformę unijnego rynku energii elektrycznej**, w tym oddzielenie cen energii elektrycznej od ceny gazu.

Aby wesprzeć szybki rozwój ekologicznej gospodarki wodorowej, utworzymy nowy **Europejski Bank Wodoru**, który na początek zainwestuje 3 mld euro w utworzenie w UE rynku wodoru, w tym poprzez dostosowanie podaży do popytu.

W 2023 r. podejmiemy również działania mające na celu **ograniczenie ilości odpadów oraz wpływu odpadów na środowisko**, ze szczególnym uwzględnieniem **odpadów żywnościowych i tekstylnych**. Było to jedno z zagadnień zidentyfikowanych w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy. Około 20 % całej żywności produkowanej w UE jest marnotrawione. Prowadzi to do wyczerpywania zasobów naturalnych, osłabienia ekosystemów i przyczynia się do emisji gazów cieplarnianych. Aby temu zaradzić, podejmiemy działania, obejmujące m.in. określenie celów ilościowych w zakresie ograniczenia odpadów. Ponieważ w UE wyrzuca się około 11 kilogramów wyrobów włókienniczych na osobę rocznie, będziemy również działać na rzecz poprawy recyklingu takich odpadów i zapewnienia, aby producenci ponosili większą odpowiedzialność za przetwarzanie odpadów.

Ustanowimy **kompleksowe ramy dla zrównoważonych systemów żywnościowych** w UE, aby zrównoważony rozwój stał się centralnym elementem wszystkich polityk związanych z żywnością. Dokonamy **przeglądu unijnych przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt**, aby rozszerzyć ich zakres i zapewnić większy dobrostan zwierząt. Jest to odpowiedź na zalecenia Konferencji w sprawie przyszłości Europy i na europejską inicjatywę obywatelską „Koniec Epoki Klatkowej”.

Przedstawimy przepisy dotyczące **nowych technik genomowych**, takich jak ukierunkowana mutageneza lub cisgeneza. Pozwoli to utrzymać wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, a także – dzięki innowacyjnym produktom roślinnym – przyczyni się do stworzenia bardziej odpornego i zrównoważonego systemu żywnościowego. Inicjatywa ta stanowi odpowiedź na propozycję Konferencji w sprawie przyszłości Europy.

Będziemy również pracować nad dalszą **ekologizacją transportu towarowego** w celu ograniczenia emisji i zanieczyszczenia powodowanego przez transport w miarę przechodzenia na bardziej inteligentną i zrównoważoną mobilność.

Po konsultacjach z kluczowymi zainteresowanymi stronami proponujemy **ukierunkowaną rewizję przepisów dotyczących rejestracji, oceny i udzielania zezwoleń w zakresie chemikaliów (REACH)** w celu zapewnienia Europie przewagi konkurencyjnej i innowacyjnej. Celem jest promowanie zrównoważonych chemikaliów, uproszczenie i usprawnienie procesu regulacyjnego, zmniejszenie obciążeń oraz ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska.

3.2 Europa na miarę ery cyfrowej

W sprawozdaniu końcowym Konferencji w sprawie przyszłości Europy podkreślono potrzebę zapewnienia wszystkim Europejczykom dostępu do przystępnych rozwiązań cyfrowych oraz zapewnienia, by Europa stała się główną siłą napędową etycznej, przejrzystej i bezpiecznej transformacji cyfrowej.

Ponadto w sprawozdaniu Komisji dotyczącym prognozy strategicznej z 2022 r. podkreślono potrzebę przyspieszenia jednocześnie transformacji ekologicznej i cyfrowej. Rozwiązania cyfrowe sprawią, że nasza gospodarka stanie się bardziej efektywna i mniej zasobochłonna, a jednocześnie przyczynią się do zminimalizowania śladu środowiskowego i klimatycznego samej cyfryzacji i jej wpływu na zużycie zasobów. Dlatego właśnie proponujemy **akt UE w sprawie surowców krytycznych**, aby zapewnić odpowiednie i zróżnicowane dostawy na potrzeby europejskiej gospodarki cyfrowej oraz transformacji ekologicznej, a także by nadać priorytet ponownemu wykorzystaniu i recyklingowi.

Oprócz wspólnych wysiłków, jakie podejmujemy ciągle z państwami członkowskimi na rzecz realizacji celów w ramach cyfrowej dekady proponujemy narzędzia służące **rozwijaniu otwartych humanocentrycznych światów wirtualnych**, takich jak metawersum. Stworzy to liczne możliwości dla przemysłu oraz dla sektora usług i sektora kreatywnego, a także dla obywateli; umożliwi także stawienie czoła szerszym wyzwaniom społecznym, takim jak zdrowie i inteligentne miasta.

W następstwie rezolucji Parlamentu Europejskiego przyjętej na mocy art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Komisja proponuje **zalecenie w sprawie piractwa treści nadawanych na żywo**, w którym przedstawi zestaw narzędzi do zwalczania nielegalnego transmitowania wydarzeń na żywo, w szczególności wydarzeń sportowych.

Jeśli chodzi o mobilność, cyfryzacja może być katalizatorem sprawnie działającej multimodalności i większej zrównoważoności. Proponujemy **wspólną europejską przestrzeń danych dotyczących mobilności** w celu pobudzenia cyfryzacji sektora mobilności i promowania innowacyjnych rozwiązań. Aby przygotować się na nowe rozwiązania w zakresie mobilności, proponujemy również **unijne ramy regulacyjne dotyczące hiperpętli**. W ten sposób przygotowujemy się na wdrożenie tego rozwiązania w zakresie szybkiego i niskoemisyjnego transportu.

Nasza inicjatywa na rzecz **dalszego rozszerzania i udoskonalania wykorzystania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek** poprawi klimat przejrzystości wokół przedsiębiorstw na jednolitym rynku, pozwoli na uproszczenie procedur administracyjnych i sądowych oraz ułatwi transgraniczny rozwój przedsiębiorstw.

Niepewny klimat geopolityczny, a także niedawne zakłócenia w łańcuchach dostaw podczas kryzysu związanego z COVID-19, pokazały, jak ogromne znaczenie ma jednolity rynek dla wzmocnienia europejskiej bazy gospodarczej. Dynamiczny i dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny jest fundamentem dobrobytu i stabilności Unii. Z okazji 30. rocznicy jego utworzenia wydamy **komunikat w sprawie jednolitego rynku**, w którym przedstawimy istotne korzyści, jakie możemy z niego czerpać, oraz zidentyfikujemy luki w jego wdrażaniu i przyszłe priorytety jego rozwoju, tak aby nadal mógł odgrywać kluczową rolę w budowaniu otwartej strategicznej autonomii Unii.

Aby przyczynić się do zapewnienia naszym przedsiębiorstwom stabilnego otoczenia regulacyjnego, proponujemy **pakiet dotyczący licencji patentowych**. Będziemy pracować nad skutecznymi ramami udzielania **licencji patentowych niezbędnych do spełnienia norm**, tak aby jak najlepiej odzwierciedlić interesy ich posiadaczy i podmiotów wdrażających, oraz ustanowimy jasne zasady **udzielania licencji przymusowych na patenty**.

Jednolity rynek to kluczowe narzędzie dla zagwarantowania, aby zdrowie i bezpieczeństwo ludzi w Unii znajdowały się na pierwszym miejscu. W tym kontekście podejmiemy działania następcze względem rezolucji ustawodawczej Parlamentu Europejskiego i przedstawimy wniosek w sprawie **kontroli, rejestracji i monitorowania azbestu**. Działania te przyczynią się do zwiększenia ambicji państw członkowskich w zakresie monitorowania, kontroli i zwalczania tej niebezpiecznej substancji.

Potrzebujemy sprzyjającego otoczenia biznesowego oraz pracowników z odpowiednimi umiejętnościami. Od tego zależy nasza przyszła konkurencyjność. Musimy usunąć przeszkody, które nadal hamują rozwój małych przedsiębiorstw w Europie, ponieważ to one stanowią podstawę długoletniej świetności przemysłowej Europy. Dlatego też przedłożymy pakiet pomocy gospodarczej dla MŚP. Komisja dokona rewizji dyrektywy w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w celu **zmniejszenia obciążeń dla MŚP**.

Aby zapewnić większą dostępność pracowników o wymaganych umiejętnościach i zwiększyć konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, oraz aby w pełni wykorzystać potencjał transformacji cyfrowej i ekologicznej w sposób sprawiedliwy społecznie, rok 2023 został ogłoszony **Europejskim Rokiem Umiejętności**. Celem będzie zapewnienie pracownikom możliwości niezbędnego przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji oraz zachęcenie osób posiadających odpowiednie umiejętności do poszukiwania pracy na naszym kontynencie.

3.3 Gospodarka służąca ludziom

Decyzje dotyczące niniejszego programu prac zapadają w czasach dużej niepewności gospodarczej. W związku z tym jesteśmy gotowi wiosną ponownie ocenić zawarte w nim działania, a zwłaszcza te środki, które mogą mieć wpływ na konkurencyjność.

Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie to test dla odporności gospodarczej i społecznej Europy w momencie, gdy przechodzi ona głębokie przemiany. Musimy stworzyć zestaw silnych narzędzi strategicznej kontroli handlu i inwestycji, aby wzmocnić nasze bezpieczeństwo gospodarcze, a jednocześnie działać na rzecz dywersyfikacji łańcuchów wartości.

Komisja jest gotowa dokonać **rewizji unijnego rozporządzenia w sprawie monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych** na podstawie zebranych w ciągu dwóch lat doświadczeń w celu określenia, zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa, niezbędnych zmian, które wzmocniłyby funkcjonowanie i skuteczność rozporządzenia. Wykorzystamy również doświadczenia ze stosowania obecnego unijnego systemu kontroli wywozu oraz wdrażania sankcji w kontekście rosyjskiej agresji na Ukrainę, aby wzmocnić naszą strategiczną kontrolę wywozu w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i naszymi partnerami międzynarodowymi. Ponadto zbadamy, czy potrzebne są dodatkowe narzędzia w odniesieniu do **kontroli strategicznych inwestycji zagranicznych**.

Musimy również wzmocnić europejski model społecznej gospodarki rynkowej. Będziemy nadal realizować agendę społeczną określoną na Szczycie Społecznym w Porto w maju 2021 r., aby zapewnić sprawiedliwą społecznie dwojaką transformację. Przedłożyliśmy ważne inicjatywy mające na celu **wdrożenie Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych**. Przedstawimy inicjatywę na rzecz cyfryzacji systemów zabezpieczenia społecznego i siatek bezpieczeństwa socjalnego w celu wsparcia mobilności pracowników, która uzupełni trwające prace nad **ESSPASS** (europejskim dowodem zabezpieczenia społecznego).

W kontekście Europejskiego Roku Umiejętności zaktualizujemy również nasze **ramy jakości staży**, aby rozwiązać takie kwestie, jak sprawiedliwe wynagrodzenie i dostęp do ochrony socjalnej.

W następstwie rezolucji Parlamentu Europejskiego przyjętej na mocy art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przedstawimy inicjatywę ustawodawczą dotyczącą **statutu europejskich stowarzyszeń transgranicznych**, aby organizacje te mogły w pełni korzystać ze swobód oferowanych przez jednolity rynek. Stowarzyszenia te odgrywają kluczową rolę w dostarczaniu towarów i usług w wielu obszarach gospodarki UE oraz przyczyniają się do zapewnienia aktywnego udziału obywateli w społeczeństwie obywatelskim i procesie demokratycznym.

Przedstawimy projekt zalecenia Rady w sprawie **opracowania warunków ramowych gospodarki społecznej**, aby pomóc państwom członkowskim w lepszym dostosowaniu ich polityk i przepisów do szczególnych potrzeb podmiotów gospodarki społecznej.

W celu spłaty składnika dotacyjnego planu odbudowy NextGenerationEU i zapewnienia środków na finansowanie Społecznego Funduszu Klimatycznego, Komisja przedstawiła pierwszy zestaw wniosków dotyczących nowych zasobów własnych, które są obecnie przedmiotem dyskusji ze współprawodawcami. Jak podkreślono jednak podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy, Unia musi nadal wzmacniać swój własny budżet. W tym celu Komisja przedstawi **wniosek dotyczący drugiego koszyka nowych zasobów własnych**, który opierać się będzie na wniosku dotyczącym jednego zbioru przepisów podatkowych na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej w Europie (BEFIT).

Łącznie środki te zapewnią bardziej zróżnicowane i odporne rodzaje dochodów oraz zapobiegą nieuzasadnionym cięciom w programach unijnych lub nadmiernemu zwiększeniu wkładów państw członkowskich. Przeprowadzimy również **śródkresowy przegląd wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027**. Będziemy także dążyć do utworzenia nowego Europejskiego Funduszu na rzecz Suwerenności, aby zapewnić, że przyszłość przemysłu będzie należała do Europy.

Ponadto, w oparciu o cenne wnioski Konferencji w sprawie przyszłości Europy, Komisja przedstawi swoje orientacje strategiczne wynikające z **przeglądu unijnych ram zarządzania gospodarczego**, aby zapewnić, że ramy te nadal są adekwatne do wyzwań obecnej dekady.

Przedstawimy również wniosek dotyczący sposobów **pogłębienia i wzmocnienia współpracy administracyjnej**. Pozwoli to na lepszą synergię między narzędziami UE opracowanymi w celu wzmocnienia zdolności, zwłaszcza na szczeblu lokalnym i regionalnym. Umożliwi to również lepsze zarządzanie inwestycjami i przemianami, a jednocześnie zapewni pełne i skuteczne wdrożenie polityki UE.

Efektywne i zintegrowane rynki finansowe oraz swobodny przepływ kapitału mają zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego i odbudowy, a także dla dwójakiej transformacji – ekologicznej i cyfrowej. Przyczyniają się również do utrzymania przez UE wiodącej roli gospodarczej i geopolitycznej na świecie. Komisja przedstawiła szereg reform regulacyjnych dotyczących inwestycji, ujawniania informacji, bankowości i ubezpieczeń. Teraz będziemy dążyć do dalszych postępów w budowaniu unii rynków kapitałowych. Komisja proponuje również pakiet środków na rzecz **ułatwienia inwestycji detalicznych**, natomiast **dostęp do danych w usługach finansowych** zostanie dodatkowo usprawniony dzięki inicjatywie dotyczącej **ram w zakresie otwartych finansów**. Przeprowadzimy również rewizję **dyrektywy w sprawie usług płatniczych**, aby wspierać innowacje, a jednocześnie zagwarantować łatwiejsze i bezpieczniejsze korzystanie z usług płatniczych online oraz lepszą ochronę użytkowników przed oszustwami i nadużyciami.

Z kolei aby uzyskać pewność, że wspólna waluta Unii spełnia wymogi ery cyfrowej, przedstawimy wniosek w sprawie zasad **cyfrowego euro** przed jego potencjalną emisją przez Europejski Bank Centralny.

3.4 Silniejsza pozycja Europy na świecie

Multilateralizm i międzynarodowy ład oparty na zasadach pozostaną naszymi podstawowymi zasadami przewodnimi, ale musimy przygotować się na epokę systemowej rywalizacji w wielobiegunowym świecie.

Jako główny darczyńca pomocy rozwojowej i humanitarnej UE będzie nadal reagować na globalne skutki wojny Rosji z Ukrainą, zwłaszcza w kontekście światowego kryzysu żywnościowego i energetycznego.

Sankcje wobec Rosji pozostaną w mocy tak długo, jak długo trwa agresja na Ukrainę i bezprawna okupacja/aneksja terytorium Ukrainy. **Zaktualizujemy również nasz zestaw narzędzi sankcji**, tak aby obejmował on korupcję.

Okrutna rzeczywistość wojny potwierdza potrzebę zintensyfikowania wysiłków UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony. Kontynuując założenia Strategicznego kompasu, w 2023 r. przedstawimy unijną **strategię kosmiczną na rzecz bezpieczeństwa i obrony**, a także zaktualizowaną **strategię UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego**. Zainicjujemy również dialog z europejskim przemysłem obronnym na temat sposobów zwiększenia produkcji w celu wypełnienia istniejących luk w europejskich zasobach uzbrojenia.

Będziemy kontynuować naszą współpracę z krajami kandydującymi na **Balkanach Zachodnich, a także z Ukrainą, Mołdawią i Gruzją**, z myślą o ich przyszłym przystąpieniu do Unii. Będziemy nadal wspierać Partnerstwo Wschodnie i kraje południowego sąsiedztwa. Ponadto będziemy aktywnie uczestniczyć w pracach mającej powstać **Europejskiej Wspólnoty Politycznej**, aby utrzymywać relacje z krajami Europy nieuczestniczącymi w procesie akcesyjnym.

Aby wzmocnić odporność UE i zdywersyfikować nasze łańcuchy dostaw, będziemy dążyć do pełnej ratyfikacji umów handlowych, m.in. z Chile, Meksykiem i Nową Zelandią, oraz kontynuować negocjacje z innymi ważnymi partnerami, takimi jak Australia, Indie i Indonezja. Przedłożymy także **nowy program na rzecz Ameryki Łacińskiej i Karaibów**.

UE utrzyma swoje zaangażowanie w rozwiązywanie kryzysów w innych częściach świata i promowanie konstruktywnych wielostronnych rozwiązań globalnych wyzwań, w szczególności poprzez przegląd Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz zacieśnienie stosunków z międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

Wraz z coraz częstszymi konfliktami i klęskami żywiołowymi wzrastają potrzeby humanitarne, podczas gdy luka w finansowaniu pogłębia się. Poprawa skuteczności i efektywności udzielania pomocy ma nadal kluczowe znaczenie – należy m.in. **zwiększyć zdolności UE do reagowania na sytuacje kryzysowe**. Zamierzamy m.in. **podwoić nasze zdolności w zakresie gaszenia pożarów** przed sezonem pożarów lasów w 2023 r. i uzupełnić naszą flotę o 10 lekkich samolotów-amfibii i 3 helikoptery.

3.5 Promowanie naszego europejskiego stylu życia

Rok 2022 jako Europejski Rok Młodzieży oferuje młodym Europejczykom szereg możliwości doskonalenia umiejętności i kompetencji oraz rozwijania aktywności obywatelskiej. Również i w Europejskim Roku Umiejętności silny nacisk zostanie położony na młodzież.

W związku z tym, że tylko 15 proc. młodych osób zdecydowało się podjąć studia, szkolenie lub praktyki zawodowe w innym kraju UE, Komisja zaproponuje aktualizację obecnych **unijnych ram mobilności edukacyjnej**, aby ułatwić osobom uczącym się przemieszczanie się między systemami kształcenia, co jest kluczowym krokiem na drodze do stworzenia do 2025 r. europejskiego obszaru edukacji.

W dziedzinie zdrowia Komisja będzie kontynuować wdrażanie ambitnego planu walki z rakiem, który jest jednym z filarów silnej Europejskiej Unii Zdrowotnej. Przedstawimy zalecenie w sprawie **nowotworów, którym można zapobiegać za pomocą szczepień**, oraz zaktualizujemy zalecenie w sprawie **środowisk wolnych od dymu tytoniowego**.

Innym kluczowym filarem Europejskiej Unii Zdrowotnej, co do którego sformułowano zalecenie na Konferencji w sprawie przyszłości Europy, jest utworzenie **europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia**. Szybkie przyjęcie i wdrożenie tej inicjatywy poprawi jakość i ciągłość opieki zdrowotnej oraz zagwarantuje przestrzeganie praw obywateli w odniesieniu do ich danych dotyczących zdrowia. W odpowiedzi na inny wniosek Konferencji w sprawie przyszłości Europy Komisja przedstawi **kompleksowe podejście do zdrowia psychicznego**. Zdrowie psychiczne to jeden z poważnych problemów społecznych, którego wagę uwypukliła dodatkowo pandemia. Komisja będzie również nadal promować aktywność fizyczną oraz psychiczne i fizyczne korzyści płynące ze zdrowego stylu życia społeczeństwa jako ogółu i poszczególnych pokoleń, opierając się na inicjatywie HealthyLifestyle4All i Youth Ideas Labs.

Sytuacja, jaką obserwujemy u granic Europy, nieustannie udowadnia, jak ważne są jasne i solidne ramy systemu migracyjnego i azylowego. W mijającym roku poczyniono również istotne postępy w zakresie europejskiego podejścia do migracji, zdefiniowanego w **pakcie o migracji i azylu**. Komisja będzie nadal udzielać pełnego wsparcia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w realizacji wspólnego planu działania dotyczącego paktu i przyjmie wszystkie przedłożone wnioski przed końcem kadencji. W ramach uzupełnienia będziemy także dążyć do postępów we wdrażaniu **pakiету dotyczącego umiejętności i talentów** w celu usprawnienia napływu legalnych migrantów z korzyścią dla obu stron. Działania te zostaną wzmocnione nową inicjatywą, która ułatwi **uznawanie kwalifikacji obywateli państw trzecich** w celu przyciągnięcia na nasz kontynent osób posiadających odpowiednie umiejętności. Kwestia ta będzie ważnym elementem Europejskiego Roku Umiejętności 2023. Specjalna inicjatywa będzie promować jedną z najistotniejszych ze strategicznego punktu widzenia umiejętności za pośrednictwem **akademii umiejętności w dziedzinie cyberbezpieczeństwa**.

W ramach naszych wysiłków na rzecz stworzenia rzeczywistej unii bezpieczeństwa Komisja proponuje **rewizję dyrektywy w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych**, dążąc do realizacji strategii UE w tej dziedzinie. Rewizja ukierunkowana będzie na nowe wyzwania wynikające ze zmian technologicznych oraz konieczność skuteczniejszego zapobiegania przestępstwom seksualnym wobec dzieci oraz ścigania i oskarżania w odniesieniu do tych przestępstw, a także na wspieranie i ochronę dzieci będących ofiarami, zarówno w internecie, jak i poza nim, zgodnie z kompleksową strategią UE na rzecz praw dziecka. Inicjatywa ta będzie uzupełnieniem niedawnego wniosku dotyczącego **rozporządzenia ustanawiającego przepisy mające na celu zapobieganie niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych i jego zwalczanie**. Unia bezpieczeństwa zostanie również wzmocniona w wyniku przyjęcia wniosków Komisji przewidujących zacieśnienie **transgranicznej współpracy policyjnej** w celu przeciwdziałania nowym i złożonym zagrożeniom dla bezpieczeństwa.

Komisja będzie nadal podejmować wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia silnej i odpornej strefy Schengen bez kontroli na granicach wewnętrznych. Dzięki postępowi technologicznemu, a w szczególności dalszemu wdrażaniu nowych interoperacyjnych systemów oraz nowemu wnioskowi w sprawie **transformacji cyfrowej w zakresie dokumentów podróży**, możliwe będzie zapewnienie efektywnych kontroli granicznych i odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa bez zakłócania podróżowania. Komisja będzie również nadal udzielać wsparcia współprawodawcom w celu szybkiego przyjęcia zmienionego **kodeksu granicznego Schengen**.

3.6 Nowy impuls dla demokracji europejskiej

Demokracja, fundament naszej Unii, znajduje się pod większą presją niż kiedykolwiek wcześniej. Stabilność, bezpieczeństwo i dobrobyt Unii zależą w dużej mierze od poszanowania naszych **demokratycznych wartości i instytucji**. Będziemy zatem nieustannie bronić naszych praw podstawowych i wspólnych wartości, takich jak równość i praworządność, i działać na rzecz ochrony fundamentów naszych wolnych i demokratycznych społeczeństw, a więc m.in. pluralizmu i wolności mediów.

Systematyczne wspieranie **praworządności** we wszystkich państwach członkowskich było jednym z celów sformułowanych przez Konferencję w sprawie przyszłości Europy, a trzecia edycja rocznego sprawozdania na temat praworządności z lipca 2022 r. zawierała po raz pierwszy zalecenia skierowane do wszystkich państw członkowskich. Europejski plan działania na rzecz demokracji uczynił z ochrony kluczowych filarów demokracji priorytet polityczny. Na tej podstawie Komisja proponowała europejski akt o wolności mediów, aby zapewnić prawne zabezpieczenia dla wolności i pluralizmu mediów.

W 2023 r. Komisja przedstawi **pakiet dotyczący obrony demokracji** w celu pogłębienia działań prowadzonych w ramach europejskiego planu działania na rzecz demokracji. Obejmują one promowanie wolnych i uczciwych wyborów, bardziej zdecydowane zwalczanie dezinformacji oraz wspieranie wolności i pluralizmu mediów, m.in. poprzez rozwój przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowania obywatelskiego w celu wzmocnienia odporności demokracji od wewnątrz. W szczególności w ramach tych działań

przedstawione zostaną wnioski mające na celu ochronę demokracji i wzmocnienie zaufania poprzez obronę naszego systemu demokratycznego przed obcymi interesami. Zaproponujemy również środki służące aktualizacji unijnych ram prawnych dotyczących **walki z korupcją**.

Komisja przedstawiła wnioski dotyczące wzmocnienia ram wyborów do Parlamentu Europejskiego. Ich celem jest wspieranie uczciwości wyborów i promowanie większego uczestnictwa dzięki przepisom dotyczącym **przejrzystości i targetowania reklamy politycznej, statutu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych oraz praw wyborczych mobilnych Europejczyków**. Jesteśmy gotowi wspierać współprawodawców również w pracach nad wnioskiem Parlamentu Europejskiego dotyczącym nowego **prawa wyborczego**. Istotne jest, by wszystkie nowe przepisy dotyczące wyborów weszły w życie przed kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego, które mają odbyć się w 2024 r.

Komisja będzie nadal budować Unię równości poprzez realizację inicjatywy przewodniej na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami i proponuje **europejską kartę osoby z niepełnosprawnością**, która zapewni uznawanie statusu osoby z niepełnosprawnością we wszystkich państwach członkowskich. Unia równości zostałaby dodatkowo wzmocniona, gdyby współprawodawcom udało się osiągnąć porozumienie w sprawie proponowanych inicjatyw dotyczących **zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz przejrzystości wynagrodzeń**. W kontekście wdrażania unijnego planu działania przeciwko rasizmowi na lata 2020–2025 Komisja będzie kontynuować prace nad zapewnieniem – m.in. środkami egzekwowania prawa – **skutecznej ochrony przed dyskryminacją** ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne.

Aby zagwarantować, że prawa konsumentów będą nadal chronione i egzekwowane zarówno przy okazji transakcji w internecie, jak i poza nim, Komisja proponuje zmianę przepisów regulujących **współpracę między organami ochrony konsumentów**. Ma to sprzyjać zniechęcaniu do nieuczciwych praktyk handlowych i wspierać skuteczniejsze dochodzenia w sprawie naruszeń prawa ochrony konsumentów.

Komisja zbada, jakie narzędzia mogłyby **wzmocnić jej ramy przejrzystości**, w szczególności w odniesieniu do dostępu do dokumentów.

Aby poprawić **współpracę między krajowymi organami ochrony danych** w zakresie egzekwowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, Komisja proponuje harmonizację niektórych krajowych aspektów proceduralnych ich pracy.

4. Lepsze stanowienie, wdrażanie i egzekwowanie prawa Unii

4.1 Lepsze stanowienie prawa

Wyzwania, przed którymi stoi dziś Europa, uwypukliły potrzebę świadomego kształtowania polityki w oparciu o dowody i zasady lepszego stanowienia prawa.

Komisja dysponuje obecnie narzędziami regulacyjnymi, które spełniają najwyższe standardy uznane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Lepsze stanowienie prawa

polega na wdrażaniu tylko koniecznego prawodawstwa, które zapewnia jak największe korzyści obywatelom i zainteresowanym stronom. **Zasada „jedno więcej – jedno mniej”, obecnie w pełni stosowana**, koncentruje się na kosztach ponoszonych przez obywateli i przedsiębiorstwa w związku z wnioskami Komisji. Stanowi to uzupełnienie systematycznych wysiłków na rzecz identyfikacji i usuwania biurokracji i zbędnych kosztów w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT). Platforma ds. dostosowania się do wymogów przyszłości, skupiająca ekspertów wysokiego szczebla, dodatkowo wspiera Komisję w określaniu potencjału w zakresie uproszczenia i zmniejszenia obciążeń. Grupa wysokiego szczebla zainteresowanych stron może przyczynić się do ukierunkowanego usprawnienia przepisów mających wpływ na obywateli i przedsiębiorstwa. **Wzmocniony test małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)** pozwoli zapewnić europejskim przedsiębiorstwom korzyści z jednolitego rynku bez płacenia przez nie nieproporcjonalnej ceny. W 2023 r. Komisja będzie nadal stosować zasadę „jedno więcej – jedno mniej”, a jednocześnie zacznie podsumować rezultaty jej wdrażania i skuteczność.

Program lepszego stanowienia prawa jest kluczowym elementem wspierania zrównoważonego rozwoju. Dzięki niemu cele zrównoważonego rozwoju uwzględniane są w ocenach skutków poprzez branie pod uwagę znaczącego wpływu na równość dla wszystkich. Włączenie prognozy strategicznej do lepszego stanowienia prawa i zapewnienie adekwatności prawodawstwa w przyszłości pozwoli Komisji zyskać narzędzia niezbędne do rozwiązania wszelkich przyszłych niepewności.

4.2 Wdrażanie i egzekwowanie prawa Unii

Gdy Unia osiągnie już porozumienie w sprawie proponowanych inicjatyw, konieczne jest ich pełne i terminowe wdrożenie, aby obiecane zmiany mogły stać się rzeczywistością. W przedstawionym w ubiegłym tygodniu **komunikacie w sprawie stosowania prawa UE** omówiono, w jaki sposób Komisja pogłębiła i rozwinęła swoje prace w zakresie egzekwowania prawa, łącząc siły z państwami członkowskimi, wyspecjalizowanymi organami i innymi zainteresowanymi stronami. Pełne i spójne stosowanie przepisów UE zwiększa pewność prawa oraz zaufanie obywateli i przedsiębiorstw do instytucji krajowych i – ogólnie – UE, zwłaszcza w odniesieniu do naszych wspólnych wartości, praw podstawowych, praworządności, czterech podstawowych wolności UE oraz funkcjonowania jednolitego rynku. Właściwe egzekwowanie przepisów UE zapewnia, że konkretne korzyści, jakie polityka UE przynosi swoim obywatelom w codziennym życiu, będą maksymalne, niezależnie od miejsca zamieszkania. Komisja będzie nadal współpracować z państwami członkowskimi, aby wspierać je w prawidłowym stosowaniu prawa UE, szybko rozwiązywać wszelkie pojawiające się problemy oraz **podejmować zdecydowane działania w przypadku naruszeń**, które utrudniają realizację ważnych celów polityki UE lub które mogą zagrozić wartościom i podstawowym wolnościom UE.

5. Podsumowanie

Od początku obecnej kadencji Komisji Unia Europejska pokazuje, że jest w stanie działać na rzecz obywateli w sprawach, które mają dla nich największe znaczenie. W obliczu

wyjątkowych kryzysów zapewnia wspólną odpowiedź, a jednocześnie przyspiesza tempo radykalnej transformacji, która już się rozpoczęła. Zasada ta musi pozostać siłą napędową naszej pracy w nadchodzącym roku.

Nasze kluczowe działania na przyszły rok wymieniono w załącznikach do niniejszego komunikatu. Zawierają one wykaz priorytetowych wniosków oczekujących na rozpatrzenie, na podstawie których będziemy kontynuować dialog z Parlamentem Europejskim i Radą w celu uzgodnienia wspólnej deklaracji w sprawie priorytetów ustawodawczych do końca bieżącego roku.

Wspólnie ukształtujemy Unię, która będzie w stanie połączyć siły, aby stawić czoła największym wyzwaniom, od zmiany klimatu i utraty zasobów przyrody po pandemię i bezpieczeństwo regionalne. Energiczną Unię, która stoi na straży swoich wartości i praworządności. Dobrze prosperującą Unię zbudowaną na silnej gospodarce, solidarności międzypokoleniowej i unikalnym jednolitym rynku oraz zapewniającą bezprecedensową ochronę socjalną. Unię zjednoczoną, której głos liczy się na świecie i która pełni rolę światowego lidera w stawianiu czoła wyzwaniom pokoleniowym.